

frivillige Foreninger, hvor de, som have samme religiøse Anstuelser, mødes, og derpaa bestandig udvide sig i større, og større Kredse, indtil det bliver et organisk Hele. Det er den eneste Maade, hvorpaa man med Gavn kan indrette et saadant Kirkeraad; prøver man det paa anden Maade, saa begynder man med at bygge fraoven, med at bygge Taget til Huset, eller man faaer blot Noget, som hænger udenpaa Kirken, uden at det faaer nogen Betydning for Kirken. Der kan ikke her i Allmindelighed være Spørgsmaal om, hvorvidt Kirken trænger til en Organisation som en Rustning, som en Bevæbning, der skulde indbefatte baade Angrebs- og Forsvarsvaaben. Man har henvist til andre Kirker, som have en saadan Befæstning, f. Ex. den katolske; men jeg skal ikke tale videre derom; thi det er dog aabenbart, at der ikke er Een her i Salen, der ønsker en saadan Befæstning om Kirken som den, der er om den katolske Kirke. Man har ogsaa henvist til den calviniske, den reformeerte Kirke som den, der har faaet en saadan stærk Organisation. Ogsaa til Skotland har man henvist. Ganske sandt, der har Kirken, navnlig i vore Dage, efter en lang Udvieling og efter at have bestaaet mange voldsomme Rivninger og Kampe, faaet en stærk Organisation; man har der et Presbyterium, en Synode og endelig Generalforsamlingen. Men hvad har Følgen deraf været? Det burde den ærede Forslagsstiller have gjort opmærksom paa; Følgen har været, at siden denne Kirkeforsatning er bleven rigtig stærk, er der gaaet i det Allermindste en halv Million Mennesker ud af Skottlands Kirke og har dannet en Friskirke. Der er i Skotland efter den sidste Folketælling 2,900,000 Mennesker; deraf er 145,000 Catholiker, 5—600,000 Dissenter, hørende til forskjellige Secter. Der bliver saaledes tilbage omtrent 2 Millioner Reformeerte eller Presbyterianere; af dem er 25 pCt. siden 1843, altsaa i 15 Aar 25 pCt., gaaede ud af Kirken og have dannet en Friskirke; det burde man erindre, og det burde være en Advarsel imod og ikke en Dypfordring til at danne en saadan Kirkeforsatning. Jeg kan heller ikke paa nogen Maade være enig med dem, der mene, at her er Tale om Grundlo-

vens § 80; i den her omtalte Henseende kan det være det Samme, hvad der staaer i den nævnte Paragraph, da vi, selv om den slet ikke var til, ligesuldt være berettigede til at vedtage en Lov, som ordnede Kirkeforsatningen. Vi vide jo Alle, at der ikke er det Allermindste i Veien i den Henseende, og med Hensyn til det Bud, som unægtelig indeholdes i § 80, siges der jo ikke det Mindste, hverken om Tiden, naar, eller Maaden, hvorpaa det skal udføres; men naar vi Alle føle, at Tiden ikke er kommen, saa vilde det dog være urimeligt, om man, fordi der findes et saadant Bud, just nu vilde gribe til denne Foranstaltning.

Betragte vi nu det foreliggende Forslag, og da først med Hensyn til dets Omfang, saa fremkommer der de største Forunderligheder, som jeg i lang Tid mindes at have seet. Loven skal nemlig gjælde for 2 Dele, for Kongeriget og for Island; Færøerne har man tænkt sig som hørende under Kongeriget, og dertil kan Intet siges, da de høre under Sjællands Stift, men jeg kan aldeles ikke begribe, med hvad Stygge af Ret man har taget Island med. Islands Forhold til den danske Rigsdag, og til Kongeriget Danmark i det Hele er udtrykt i Finantsloven, idet de islandske Indtægter og Udgifter henhøre under Rigsdagen, og Administrationen for Island er paa en meget curieus Maade paa eengang henlagt under 3 Ministerier. Forsaavidt have vi med Island at gjøre; men hvad den lovgivende Magt angaaer, da er Hø. Maj. Kongen endnu aldeles uindskrænket Herre der, idet der kun er en Forsamling, Althinget, som giver Raad med Hensyn til de Love, der skulle gjælde for Island. Hvorledes kunne vi altsaa centralisere saaledes, at vi drage Island herved? Dertil ere vi aldeles uberettigede; lad dem raade sig selv med Hensyn til deres Lovgivnings-Anliggender, dermed have vi jo ikke det Allermindste at bestille. Men selv om vi nu havde dermed at bestille, hvorledes kan man da komme til den Bestemmelse, at, medens man dog for det egentlige Kongerige Danmark kun skal have 10 kongevalgte og 44 fordetmeste præstevalgte Medlemmer, skal man for Island have 4, som Alle vælges af Kongen? Her